

UJEDINJENI ŽELEZNIČAR

LETO I.

Izhaja dvakrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana,
Karla Marksa trg 2
(prej Turjaški trg)
kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Stev. 10.

Praznujmo praznik dela, Prvi Maj!

Od pamtiveka živi legenda, da je bila v tistih srečnih časih, ko človek ni izrabljaj človeka, na zemlji sreča in zadovoljstvo. Delo je bilo sveto in častno — bilo je bog. Pa je prišla kača, ki se ji pravi pohlepnost, ter je zapeljala nekatere iz ljudi, da so se vzdignili in ker so bili zviti, kakor pohlepnost, so okovali Delo in ga prisilili, da jim je znojilo bogastvo in razkošje.

Od tistega časa je bilo Delo proketo in milijoni in milijoni delovnega ljudstva so trpeli pod tem prokletstvom. Ali iz trpljenja se rodi samozavest, moč želje po osvoboditvi.

Leta 1889 je prvič vzkliknilo Delo vsemu svetu: Prvi maj je moj praznik. Praznujte ga vsi, ki vzdihujete pod pezo izrabljanja in izkoriščanja.

In od tistega časa je Prvi maj praznik Dela, praznik revije (pogleda) proletarske armade celega sveta. Prvega maja proletarci celega sveta praznujejo svojo proletarsko solidarnost, štejejo svoje vrste.

Zato praznujemo ta dan solidarno z drugimi trpini vsi železničarji. V 8. številki našega lista smo priobčili proglas „Strokovne komisije“ za proslavo Prvega maja, ki se vrši letos v znamenju ujedinjenja strokovnih organizacij.

Pozivljamo vse naše podružnice, da te Prvi maj praznujejo solidarno z drugimi strokovnimi organizacijami, kolikor mogoče svečano, zavedajoč se, da je Prvi maj naš prvi praznik. Na ta dan se mora manifestirati enotnost Proletariata proti izkoriščevalcem in tlačiteljem.

V krajih, kjer pa ni drugih organizacij, naj naše podružnice same prirede manifestacijska zborovanja. Ako nimajo govornika, naj nam to pravočasno sporoče, da jim ga pošljemo.

Delo mora ta dan počivati. Praznik Dela mora biti ta dan res njegov praznik. Prvega maja Delo ne sme biti suženj parazitov. Prvega maja mora biti Delo svobodno — vstavši velikan, simbol tistega bodočega, kar mu je določeno od zgodovine.

Javen železničarski shod „Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije“.

Vsredo, 14. t. m. je bil sklican javen železničarski shod naše organizacije v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Dnevni red so bila poročila o intervencijah v Beogradu za nastavljenost osebje in delavce ter potek glavne skupščine bolniške blagajne.

Zanimanje za ta shod je bilo veliko in so se pripeljali železničarji celo iz Zidanmosta, Trbovlja, Zagorja, Zaloga, Logatca, iz Borovnice in Brezovice.

Kakor še menda nikdar, odkar je jugoslovanska buržuazija udarila delavstvo in s tem tudi železničarje z izjemnimi zakoni, so poslušali, z velikim zanimanjem sledili poročilom referentov ter vztrajali nad tri ure na shodu. Videlo se je iz vseh poročil, da vsa šušljanja gotovih ljudi, ki tudi hodijo v Beograd kot organizacija

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ na nekakšne intervencije niso resnične in da s svojim delovanjem proti železničarskim interesom s takimi neresničnimi vestmi prikrivajo svoje delovanje za — delodajalca, t. j. za upravo.

To se je posebno videlo pri vprašanju delavskega pravilnika, za katerega je g. Jug, ki je tudi nastopil in hotel svojo organizacijo „Zvezo“ nekoliko rehabilitirati, da njega še ni, da je izdelan le nek osnutek, kar smo mi že nešteto krat pisali.

Generalni direktor in minister pa še ne vedo o njem. Šušljanje, da se bo v tem pravilniku upoštevala zlata valuta (čujte! čujte!) in kar so tako z radostjo govorili po kurilnici v Ljubljani in celo v Mariboru, se je, po priznanju samega g. Juga, razblinila v papirnatih 11 Din, ker baje tako bi se računalo: 1 zlati dinar = 11 papirnatih. Ni pa povedal, da je s tem udarjen delavec železničar, ker je zlati kurs lahko vsak mesec drugačen in se s tem lahko plača regulira, kakor bo to uprava hotela. Tako bo prišlo (ako bi se te sanje zvezarjev in njenih zaveznikov uresničile seve), da bi kurs zlatega dinarja bil jutri 10, potem 9 Din in tako dalje in ti — delavec železničar, živi s papirnatim „zlatom“, kakor veš in znaš.

Najbolj zanimivo pa je bilo poročilo o skupščini bolniške blagajne. O tem so posebni članki.

A vse, kar se je na shodu ugotovilo (kar je v naših člankih) in kar se je v resnici dogajalo na tej skupščini je g. Jug, ki je hotel stvar ublažiti, igral vlogo preroka Balaama, ki je bil poslan, da preklinja, a je v resnici blagoslovljal. Potrdil je, da je vse tako res bilo, kakor je poročal referent s. Stanko, samo da to ni tako hudo (seve, dati upravnemu odboru priznanje, da so blagonamerno delali v bolniški blagajni) in da če se da nagrada za delo 15.000 Din saj je zaslužil, da se predlogi, ki smo jih na skupščini v Ljubljani soglasno sprejeli, in ki so bili le v interesu delavca železničarja, v Beogradu sploh niso obravnavali, ker se je vsa ta gosпода strinjala s predlogom centralnega upravnika (ki je dobil tisto nagrado 15.000), da se ne obravnavajo, res je, to ni hudo, nego v interesu železničarjev, po mnenju „Zveze“ seveda. —

Konstatacija g. Juga, da je „Zvezo“ predstavljalo 35 zastopnikov, ki so delali po direktivah svojih članov. (Člani „Zveze“ ali je res?) je v toliko dragocena, ker se je s tem na javnem mestu pribilo, da je za vse to, kar se je godilo na skupščini bolniške blagajne, odgovorna „Zveza“. Tega ji več nikdo ne izbriše.

Ker so uvideli, da so vsi njihovi argumenti, dokazati, da so nedolžni ter so z vsakim poskušanim dokazom svojo krivdo še le potrjali, kar je vzbujało med poslušalci ostre proteste in tudi buren smeh, bili brezuspešni, so lepo na tihem zapustili gg. Škrjanc, Jug, Ponikvar, Korošec, Novak s še polovico svojih zvestih dvorano in železničarji so jim ploskaje voščili lahko noč.

Soglasen je bil sklep železničarjev, da morajo pri prihodnjih volitvah po-

slati v Beograd na skupščino mesto „31 gospodov“, 31 zavednih sodrugov, ki bodo znali braniti interes železničarskega delavstva.

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ je v Sloveniji doigrala, železničarji bodo pa skrbeli, da doigra tudi v ostalih pokrajinah naše države.

Budžet in finančni zakon za leto 1926-27.

Parlament je dne 31. marca 1926 izglasoval celoten budžet in finančni zakon za leto 1926-27 ter vam v naslednjem navedemo glavne določbe, ki so važne za železničarje.

Celokupen budžet izgleda takole:

a) Izdatki.

Izdatki za	Odobreni krediti 1926-27	
	redni	izredni
Vrhov. drž. uprava	131,060.123	300.000
Penzije	498,057.551	—
Državni dolgovi	522,998.528	48,026.053
Ministerstvo pravde	308,332.725	3,324.706
prosvete	714,927.482	76,663.326
ver	137,308.634	1,208.000
notranjih zadev	627,182.152	12,670.000
narodnega zdravja	272,514.141	30,973.641
zunanjih zadev	170,618.274	3,213.400
financ	1,049,878.482	23,700.000
vojske in mornarice	1,860,787.534	552,212.466
za javna dela	222,573.464	207,499.334
železniško	2,820,069.839	190,920.100
pošte in telegrafa	409,372.948	19,293.320
poljedelstvo	206,626.718	25,848.681
za šume in rudnike	388,905.011	23,192.591
trgovine in indust.	89,483.436	3,375.000
socialne politike	458,321.439	3,350.000
agrarne reforme	24,605.845	44,481.276
izjednačenja zakon.	470.792	—
Budž. rezerv. kred.	319,652.985	—
Skupno: redni krediti	11,233,748.105	
izredni „	1,270,251.895	
Skupaj	12,504,000.000	

b) Dohodki.

Dohodki	redni	izredni
Neposredni davki	1,648,438.765	200,000.000
Posredni davki	3,520,050.000	—
Monopoli	2,424,500.000	—
Državno gospod.	4,561,918.167	20,250.000
Razni dohodki	128,843.068	—
Skupno: redni dohodki	12,283,750.000	
izredni	„	220,250.000
Skupaj		12,504,000.000

Tako izgleda proračun.

Finančni zakon pa predvideva še naslednje za železničarje važne določbe:

Člen 125.

Minister saobračaja se pooblašča, da predpiše s posebnim pravilnikom, po predhodnem odobrenju ministerskega sveta, izdajanje brezplačnih in znižanih voženj po državnih železnicah in ladjah kakor za državno prometno osebje tako tudi za druge osebe in slučaje.

Preko tega pravilnika ne more nikdo dobiti ne brezplačne in ne znižane vožnje na državnih železnicah in ladjah, ter nima nikdo pravice dajati sploh kake ugodnosti preko pravilnika.

Ta člen torej predvideva nov pravilnik za vozne olajšave ter smo generalni direktorji že predložili naš osnutek, v katerem zahtevamo za delavsko osebje in njih rodbinske člane iste ugodnosti kot za nastavljenca ter enake legitimacije, obenem pa tudi povrnitev legitimacij provizionistom.

Člen 126.

Člen 26 zakona o državnem prometnem osebju se ima tako razumeti, da nima povratne veljavnosti, to je služba, ki po prejšnjih zakonih in pragmatikah ni bila eksekutivna, pa je s členom 26 uvrščena med eksekutivno, se ima kot taka (eksekutivna) računati samo od dneva, ko je stopil zakon o drž. prom. osebju v veljavo (od 1. X. 1923).

Odstavek pod II člena 200 zakona o drž. prom. osebju se ima tako razumeti, da se morejo v I. kategorijo uradnikov izjemoma postaviti samo oni uslužbenci, ki izpolnjevajo vse pogoje za II. kategorijo uradnikov, a v II. kategorijo uradnikov pa se more izjemoma postaviti le one uslužbenice, kateri izpolnjevajo v pogledu šolske izobrazbe pogoje za III. kategorijo.

Člen 127.

Člen 206 zakona o drž. prom. osebju se ima tako razumeti, da se vzame v poštev za osnovno plačo le regulisana služba po 21. letu starosti ter po tem tudi za penzijo, ne oziraje se na to, ako se je služba pred dovršenim 21. letom starosti računala za napredovanje in penzijo po starih zakonih in pragmatikah.

Čas, provenen na odsluženju vojaškega roka v vojski, se ne more nikomur računati v službena leta, čeprav bi to bilo priznано s prejšnjim zakonom ali pragmatikami.

Iz člena 127 je razvidno, da se šteje za napredovanje in penzijo le leta službe po dovršenem 21. letu starosti.

Enako je tudi odločeno, da se kadrovskega roka v nobenem slučaju ne sme všteti med službena leta.

Radi tega bi bile prošnje za vračunanje kadrovske službe med službena leta brezpredmetne.

Člen 133.

Minister saobračaja se pooblašča, da na osnovi člena 94 odst. II ustave izdela uredbo o reorganizaciji Ministerstva saobračaja in železniške službe in da jo oživotvori. S to uredbo se smejo poedine direkcije, oddelki in odseki spojiti odnosno ukiniti, a istotako se smejo po potrebi ustanoviti nove jedinice.

Člen 167 nadalje predpisuje ubiranje davka od nastavljenega osebja, in sicer: „Uslužbenci plačajo neposredni davek na osnovno in položajno plačo odnosno penzijo v naslednji višini:

1. Uradniki in oficirji izven kategorij 5%, 2. uradniki in oficirji v kategorijah 4%, 3. zvaniki, podoficirji in služitelji pa 3%.

Člen 177 odreja:

Vsi telesni delavci in delavke, brez obzira na vrsto dela, ki ga vrše, in kateri ne prejemajo plače od države, ampak od privatnih oseb ali ustanov, plačajo od 1. aprila 1925. leta od svojega zaslužka 2% kot neposredni davek, 0.50% kot invalidski, 0.20% kot komorni in 0.60% kot izredni davek (skupno torej plačajo na davkih 3.30% zaslužka).

Telesni delavci, ki prejemajo svojo plačo od države, plačajo davek v celi kraljevini po členu 5 zakona o davkih za leto 1921/22 v Srbiji in Črni gori.

Člen 253.

Uslužbenci drž. prom. naprav, kateri napredujejo v višjo grupo, zadobe pravico na osebno penzijo po prejemkih te grupe šele, ko so v njej prebili najmanj eno leto službe, v nasprotnem slučaju se jim od-

meri penzija po prejemkih one grupe, v kateri so bili preje.

■ To pa ne velja za rodbinsko penzijo onih državnih uslužbencev, ki umro v aktivni službi.

Člen 258.

Odredbam členov 29, 112 in 209 zakona o drž. prom. osobju se daje sledeče zakonodajno tolmačenje:

■ Povišica 15 % najvišje stopnje osnovne plače se računa za penzijo samo onim uslužbencem drž. saobračajnih ustanov, ki imajo 26 odnosno 32 let aktivne službe.

Uslužbenecm drž. prom. naprav, za katere je bil sprejet odlok, da se ne prevedejo ter so bili vsled tega upokojeni, ali za katere sploh ni bilo nikakega odloka o prevedbi, ampak so bili upokojeni pred koncem roka, odrejenega z zakonom za prevedbo, ne oziraje se na to, ali so do upokojitve dovršili zakonsko število let službe, odnosno dosegli starost, po kateri morajo iti v pokoj, pripada penzija od plače, ki so jo uživali v času upokojitve in sicer po dotedanjih predpisih.

Ta dva člena sta zelo važna za dotične, ki gredo v pokoj. Ako hočeš dobiti za penzijo plačo dotične grupe, v katero si napredoval, moraš od dneva napredovanja služiti še najmanj eno celo leto.

Ako hočeš dobiti 15 % dodatek, moraš imeti 32, odnosno v eksekutivi 26 let aktivne službe. Enako prvi člen zopet predpisuje davek za delavce. Vendar bomo o tem še pisali.

Člen 263 odreja veljavne verske praznike, ki se praznujejo, sicer veljajo: o Božiču (dva dni), o Veliki noči (dva dni), o Binkošti (dva dni), Vsi sveti in Rešnje telo.

To so najvažnejše določbe novega finančnega zakona ter je dolžnost slehernega zaupnika, da jih točno prouči, da zamore dati pojasnila ostalim soderugom.

Internacionalni pregled.

Ujedinjenje železničarskih strokovnih organizacij na Norveškem.

Odbor, sestavljen iz zastopnikov „Spl. železničarske organizacije“, „Društva strojevodij“ in „Društva železniških uradnikov“, ki je imel nalogo, najti način, kako bi se združilo vse tri organizacije, je 26. februarja končal svoje delo. Rezultat dela je dvojno poročilo in sicer poročilo večine, za katerega so glasovali trije zastopniki Splošne, dva zastopnika strojevodij in en zastopnik uradnikov, kateri predvideva takojšno združenje vseh treh organizacij v enotno, medtem ko prevečena poročila manjšine, za katerega sta glasovala dva uradnika in en strojevodja, federacijo vseh treh obstoječih društev, ki naj bi še nadalje obdržala svojo organizatorično samostojnost. Oba poročila se razdele med članstvo, ki bo tozadevno odločalo.

Na potu h kartelu nemških železničarskih organizacij. (ITF.)

■ Odklonilno stališče, ki ga zavzema družba državnih železnic napram osobju

in ki se je posebno pokazalo povodom nepripoznanja razsodišča v zadnjem sporu, je pripravilo nemške železničarske organizacije do tega, da so začeli iskati pota, kako bi čim najbolj strnili svoje vrste. Dosedanja pogajanja so bila soglasna, da je potrebno narediti čim tesnejše veze. Izdelal se je dogovor, ki predvideva ustvaritev kartela vseh večjih železničarskih organizacij, ki bo enotno podvzemal vse korake v interesu železničarjev. S tem je storjen prvi korak, da se ujedinijo organizacije v Nemčiji.

Konferenca o nedeljskem počitku za tovarni promet. (ITF.)

V aprilu se vrši na Dunaju konferenca zastopnikov avstrijskih, čeških, poljskih, rumunskih in jugoslovanskih železniških uprav, ki bo razpravljala o vpeljavi nedeljskega počitka za tovarni promet v navedenih državah.

Konferenca se vrši na iniciativo nemških državnih železnic, kjer je nedeljski počitek za tovarni promet že davno vpeljan in za katero nastanejo na obmejnih postajah velike prometne težkoče, ker se v sosednjih državah na vzhodu to še ne izvaja ter se vsled tega prehodne nemške postaje zabijejo.

Nove zahteve londonskih železničarjev. (ITF.)

Konferenca Splošne železničarske organizacije (NUR) v Londonu, ki se je vršila dne 23. marca 1926, je sklenila dodati prvotni svoji zahtevi, da se mora zagotoviti oseboj minimalni tedenski zaslužek treh funtov, še naslednje zahteve:

Določitev zagaraniranega dnevnega in tedenskega zaslužka za vse kategorije.

2. Podelitev 12 dni rednega plačanega dopusta na leto.

3. Zaposeliti se sme le organiz. osobje. Pričakuje se, da bodo te zahteve stavila tudi vsa ostala tajništva ter da se bo eksekutiva organizacije v najkrajšem času sestala, da uvede splošno akcijo za doseg gornjih zahtev.

Kanadski železničarji zahtevajo povišanje plač.

Organizacija kanadskega vlakospremnega osobja je začelo mezdno gibanje ter zahteva zvišanje plač v isti izmeri kot so ga dosegle železniške organizacije v ameriških Združenih državah.

Splošni kongres „Internacionalne transportne federacije“.

Ta kongres se vrši letos v času od 15. do 22. septembra v Parizu v poslopiju „Societe des Ingenieurs Civils de France“ v Rue Blanche.

Letno poročilo izide koncem maja. Svoje zastopnike so že prijavili in poslali poročila železničarske organizacije iz Belgije, Danske, Angleške, Holandske, Jugoslavije, Avstrije, Rumunije, Češke, Švedske in Kanade. Ostale prijave se še pričakujejo.

Internacionalna konferenca železniških uradnikov v Amsterdamu. (ITF.)

Dne 30. in 31. marca 1926 se je vršila v Amsterdamu internacionalna konferenca železniških uradnikov, sklicana po inter-

nacionalni transportni federaciji. Udeležilo se je konference 16 železniških organizacij, ki so včlanjene v ITF, in tri uradniške organizacije, ki še niso v ITF. Te poslednje tri so predstavljale 22.922 organiziranih uradnikov. Vseh 19 organizacij skupno pa 1.212.302 organiziranih železničarjev, od tega 153.362 uradnikov.

Predsedoval je Cramp, predsednik ITF, poročal Nathans, tajnik ITF, v prvi vrsti o organizacijskem razmerju železniških uradnikov, povdarjajoč potrebo čim tesnejšega sodelovanja uradništva z ostalimi železničarji. Nato je Walkden, zastopnik železničarskih uradnikov Anglije, poročal o razvoju angleške uradniške organizacije, ki je v sklopu angleške splošne žel. organizacije Labour-Partije in Internacionalne transportne federacije ter je tako izjavljal za uradnike veliko boljšan.

Poročali so nato še zastopniki Holandske (Bloothoofd), Nemčije (Prawitz), Avstrije (König) in drugi, nakar je referiral Lang, zastopnik švicarske žel. organizacije, o „nalogah uradništva v boju za soddolžanje in socializiranje železničarske službe.“

Sprejeta je bila naslednja resolucija:

Konferenca žel. uradnikov, sklicana po ITF, na kateri je bilo zastopanih 153.362 uradnikov, po zaslišanju poročil o stanju organizacij uradniškega osobja v različnih državah in po temeljiti diskuziji izjavlja, da je danes čim tesnejše nacionalno kot internacionalno sodelovanje vseh železniških uslužbencev potrebnejše kot kdaj prej in da je v onih državah, kjer obstojajo za uradnike posebne organizacije, tako sodelovanje s splošno železničarsko organizacijo potrebno tako za varovanje lastnih interesov kakor tudi interesov vseh železničarjev in celokupnega delavskega razreda.

Konferenca vabi vse še izven ITF stoječe organizacije, da zavzamejo svoje mesto v internacionalnem pokretu in na ta način prispevajo k zagotovitvi svetovnega miru ter pospešijo socializacijo transportnih sredstev pod skupno kontrolo in vodstvom delavstva in zastopnikov občestva vsake države.

Balkanska strokovna konferenca.

Dne 9. aprila 1926 so se sestali v Sofiji v Bulgariji zastopniki strokovnih organizacij Bulgarije, Grške, Jugoslavije, Češke, Madžarske in Rumunije ter zastopniki posameznih strokovnih internacional (Fimmen, Mertens, Simon, Wilhelm). Delegacijo iz Jugoslavije sestavlja osem soderugov, ki zastopajo vse važnejše strokovne organizacije. Delegiran je bil tudi kot zastopnik železničarjev s. Stanko, kateremu pa politična oblast iz neznanega razloga ni izstavila potnega lista ter se vsled tega konference ni mogel udeležiti.

Namen strokovne konference je utrditi in razviti strokovno gibanje v gori navedenih državah, ugotoviti ovire in jih odstraniti.

O sklepih te konference bomo točno poročali ter po možnosti priobčili tudi posamezne referate.

Poročilo o intervenciji za nastavljenost oseboj pri Generalni direkciji v Beogradu.

Z ozirom na izjave, da bo s 1. aprilom 1926 uveljavljen nov pravilnik o sporednih prinalležnostih, smo izvršili radi tega ponovno intervencijo pri Gen. direkciji v Beogradu.

Naša deputacija je sestojala iz soderugov: Miklošič in Mikec iz Ljubljane, Pogeljšek iz Maribora, Hanž iz Zagreba in en zastopnik iz Siska.

Deputacijo je sprejel generalni direktor Ilić dne 4. aprila 1926 ter poklical kot referenta načelnika finančnega odeljenja Nedeljkovića. Deputacija je vztrajala pri naših predlogih od 23. decembra 1925.

Pravilnik o sporednih prinalležnostih je bil v konceptu sestavljen ter je generalni direktor povodom intervencije obravnaval naše predloge na podlagi uradnega osnutka.

Kilometražna in premik za vlakospremno osobje. Zahteva deputacije je bila, da se mora smatrati kilometražna za odškodnino za dvojno gospodinjstvo in nikakor ne more biti izraz plače in čina uslužbenca. Zahteva se povišanje kilometraže za tovarne vlake in zaračunavanje premika. Novi osnutek je predvideval naslednje postavke:

Čin	Normalnotirne proge. Vlak			
	brzi in potn.	mešani	brzo tovor.	tovor. in mat.
Vlakovodja	10	12	12	18
Sprevodnik Manipulant	9	10	10	16
Zavirač	—	8	8	14

Postavke se razumejo v parah za en kilometer. Na ozkotirnih progah se poviša za 50 %. Na zobčastih progah se poviša za 100 %. Na progi Karlovač-Sušak-Split se radi tunelov poveča za 50 %. Premik je predviden na 9 para za kilometer.

Naši soderugi se s tem nikakor niso mogli strinjati ter energično zahtevali, da se odpravi razlika med sprevoznikom pri tovarnih vlakih in zaviračem, ker oba vršita isto delo, zavirač pa je še nenastavljen, ne dobi nobene službene obleke itd.

Generalni direktor je nato po daljši debati si notiral v osnutek naslednje spremembe, na katere je on pristal:

vlakovodja	11	14	14	24 para
sprevodnik	10	12	12	20 "
manipulant				
zavirač	—	12	12	20 "

Nadalje da naj se zaračuna premik po isti postavki, ki je predvidena za vlake, s katerimi se premika; tudi na to točko je generalni direktor pristal ter spremenil osnutek. V par dneh se bo sedaj pokazalo, v koliko bo obljube tudi izvršil.

Nočne doklade. Naša zahteva je bila, da se imajo nočne doklade izplačati vsemu osobju, ne glede na to, ali je nastavljenec ali delavec. Gen. direktor se je

—k—

Karl Marx in strokovne organizacije.

(5. nadaljevanje.)

V programu je poudaril Marx predvsem sledeče:

„Z ozirom na to, da morajo osvobojenje delavskega razreda izvajevati delovni razredi sami, da pomeni boj za osvobojenje delovnih razredov ne boj za razredne predprave in monopole, temveč za enake pravice in za odpravo vsakega razrednega gospodstva;

da tvori gospodarska odvisnost delovnega človeka od lastnika delovnih sredstev, življenjskih virov — podlago suženjstva v vsaki obliki, socialne bede, duševnega ponižanja in politične odvisnosti;

da je torej gospodarsko osvobojenje delovnih razredov veliki cilj, kateremu naj se vsako politično gibanje podredi kot zgolj pomožno sredstvo;

da osvobojenje delavcev ni niti krajevno niti nacionalno, temveč socialno vprašanje, ki obsega vse dežele, v katerih eksistira moderna družba;

... izjavlja prvi internacionalni delavski kongres, da internacionalna delavska asociacija in vse njej pripadajoče družbe in člani priznavajo resnico, pravo in moralo kot osnovo svojega medsebojnega obnašanja in napram vsem ljudem brez ozira na barvo, vero ali narodnost...

In v tem smislu sklene kongres sledeče statute internacionalne delavske asociacije:

1. Asociacija je ustanovljena s tem namenom, da se ustvari centralno sredstvo za zvezo in sodelovanje med delavskimi društvi, ki obstojajo v različnih deželah in gojijo vsa isti cilj, namreč varstvo, povzdigo in popolno osvobojenje delovnih razredov;

2. ker je zagotovljen uspeh delavskega gibanja v vsaki deželi le s sodelovanjem in enotnostjo in ker zavisi koristnost internacionalnega generalnega sveta bistveno od tega, ali ima opraviti z malo centri nacionalnih delavskih zvez ali z velikim številom malih in ločenih lokalnih društev, naj store člani internacionalne delavske asociacije vse, da združijo v nacionalna, po centralnih organih zastopana telesa vsa delavska društva, ki spadajo skupaj.

S tem programom je Marx pokazal, da je tudi dober taktik. Njegovih načel bi tedaj mnogo delavskih organizacij ne sprejelo. Ta načela je pa povedal v taki obliki, da so jih sprejela delavska društva vseh dežel.

Po ustanovitvi internacionalne je pa šel Marx takoj na delo, da v njej uveljavi svoje ideje. 26. junija 1865 je predaval v generalnem svetu o pomenu strokovnih organizacij. Po daljših debatah je generalni svet sprejel Marxovo stališče in ga predložil internacionalnemu kongresu v Genfu, 3.—10. sept. 1866. Tudi kongres je odobril Marxova načela. Marx je bil v glavnem sledečega mnenja o strokovnem gibanju:

Preteklost, sedanjost in bodočnost strok. zvez.

1. Njihova preteklost. — Kapital je koncentrirana družabna sila, dočim razpolaga delavec

le s svojo osebno delovno močjo. ... Edina družabna sila delavcev je v njihovem številu. Moč števila pa zlomi njihova neenotnost. Neenotnost med delavci pa povzroča in neguje neizogibna medsebojna konkurenca. Strokovne zveze imajo svoj izvor v prostovoljnem stremljenju delavcev, da to konkurenco odpravijo ali vsaj omeje, z namenom, da si priboré pogodbene pogoje, s katerimi bi se dvignili nad položaj navadnih sužnjev. Neposredni namen strokovnih organizacij se je zatorej omejeval na vsakodnevne potrebe in trenutna pomožna sredstva proti napadom kapitala, z eno besedo: na mezdno vprašanje in vprašanje delovnega časa. Ta delavnost strokovnih organizacij ni samo upravičena, temveč potrebna. Ne sme se je opustiti, dokler obstoja sedanji produkcijski sistem. Nasprotno, še posplošiti se mora z ustanavljanjem in združevanjem strokovnih zvez v vseh deželah. Na drugi strani so strokovne organizacije nezavestno tvorile organizacijska središča delavskega razreda, kakor so bila to za meščanstvo srednjeveške občine in korporacije. Če so strokovne zveze nepogrešljive za malo vojno med delom in kapitalom, imajo še večji pomen kot organizirana telesa za odpravo sistema meznega dela in gospodstva kapitala.

2. Njihova sedanjost. — Preveč zaposlene s krajevnim in neposrednim bojem proti kapitalu niso še strokovne organizacije dovolj razumele svoje moči, da se bore proti samemu sistemu mezdne suženosti. Zato so stale preveč ob strani splošnemu socialnemu in političnemu gibanju. V zadnjem času pa se zdi, da se vsekakor v

brani, da to iz budžetnih ozirov ne bi bilo mogoče, ker bi zmanjkalo kreditov. Končno je pristal na to, da bi se izplačevale nočne doklade po naslednji postavki:

uradniki . . . 10 Din
poduradniki . . . 8 „
služitelji . . . 6 „

Doklade za prog. obhodnike. Generalni direktor ne pristane na to pod nobenim pogojem, ker pravi, da to ne gre, da bi uslužbenec, ki vrši svojo službo in je za to plačan, poleg tega za to še kako doklado dobil. Kljub tehtnim našim razlogom noče pripoznati doklade ter očitno ne pozna službe prog. obhodnikov.

Premogovne premije. Naše stališče je bilo, da naj dobi premije dotični, ki ima pri prihranku premije za opraviti, da se ukine premija raznim gospodjem in načelnikom, pač pa poveča premija kurjačem in iz 50% „prihranka“, ki ga vtačne uprava v žep, pa podele premije tudi progovnim delavcem.

Generalni direktor je izjavil, da dobi premija ne novem pravilniku le tisti, jih faktično zasluži, in sicer dobi osobe 30%, upravi pa ostane 70%.

Telefonske doklade in doklade za zapiranje ramp smo zahtevali tudi za kretnike oziroma vse dotično osobe, ki to službo in jo vrši. Tu je odgovoril le, da bo uredil novi pravilnik, kako, pa ni povečal.

Pravilnik za službeno obleko. Za ostale službene obleke ne nameravajo podeliti, ampak bi dali k večjemu odškodnino v denarju. (Opozorjamo na članek „Službena obleka“, da vsi pravočasno pošljete poročilo o nedobljeni obleki. Op. ur.).

Tudi pravilnik o službeni obleki bo spremenjen ter smo zahtevali, da se ima podeliti obleka vsemu osebju (tudi delavcem, ki vrše službo nastavljenec) brezplačno, da ostani po polovični nosilni dobi last uslužbenca. Poleg tega se ima zagotoviti delovna obleka za delavstvo.

Gen. direktor in Nedeljković sta izjavila, da se hočeta vednih pritožb radi službene obleke odkrižati ter da bodeta predlagala, da se upelje denarni pavšal in naj si potem obleko sami kupijo.

Ureditelj turnusov na Hrvaškem in upeljava prtljajnika na glavnih progah. To zadevno naj se obrnemo na zagrebško direkcijo, v katere kompetenco to spada.

Imenovanje vlakovodij v III. kategoriji. G. Ilić popolnoma priznava, da ima vlakovodja, ki ima stalno skupino, priti v kategorijo III., a po sedanjem zakonu je to nemogoče. To se bo predlagalo pri spremembi zakona o drž. prom. osebju. Pač pa bi se strinjali s tem, da se dajo osebju, ki ni v statusu III., pa vrši službo kot vlakovodje, funkcijsko doklado. (To zadevno smo že odposlali poseben predlog.)

Nastavitev delavcev, ki vrše službo na sistemiziranih mestih. Generalni direktor je izjavil, da se bo vse osobe na sistemiziranih mestih nastavilo, v kolikor je potrebno in sposobno.

Vsa agitacija gotovih organizacij, da je pravilnik že uveljavljen, da ga imajo že v rokah, je iz trte izvit, ker je generalni direktor imel v rokah le osnutek, ki bo šele šel v tisk. Izjavil pa je, da bo novi pravilnik razglašen že v mesecu aprilu in stopil v veljavo naknadno s 1. aprilom 1926.

Obračunajmo s korupcijo.

Gorostasne razmere v centralni upravi bolniške blagajne.

Dne 11. in 12. aprila 1926 se je vršila v Beogradu prva glavna redna skupščina bolniške blagajne, ki je imela pregledati delo od ustanovitve, to je od 1. oktobra 1922 pa do leta 1926, toraj za ves čas, ko so gospodarili z našim denarjem eksponenti ministerstva, ljudje, ki jim ni bil mar dobrobit železničarjev in ki tudi niso uživali najmanjšega zaupanja mase.

Da so imeli ti gospodje slabo vest, je jasen dokaz, da sploh niso razdelili obračuna o svojem gospodarstvu, da bi ga skupščinarji mogli podvreči kritiki in zahtevati odgovor.

Edino, kar smo dobili v roke, je zelo pomanjkljivo poročilo centralnega upravnika, iz katerega pa je vidno gorostasno gospodarstvo in metavanje.

Navajamo iz poročila le nekatere odstavke:

„Da se prihrani na zdravilih je centralna uprava sklenila, da kupi dozirana zdravila na debelo in jih razdeli oblastnim upravam za oskrbo centralnih ambulant. Dne 1. novembra 1922 prejela je centralna uprava ponudbo d. d. „Drina“ in je pri tem društvu naročila 1500 kg lizola za 48.000 Din, 5000 kg likvor krezola za 85.000 Din, 3000 kg lanolina za 108.000 Din in 1000 kg etra za 65.000 Din, skupno vsega za 306.000 Din.

Centralna uprava ni imela magacina, v katerega bi spravila naročeni material, ter je ostal ta dolgo v magacinu spedijske družbe, dokler ga ni 8. marca 1923 prejel knjigovodja Dramidjanin. Povodom prevzetja je bil en balon etra razbit in 1600 kg lanolina ni odgovarjalo vzorcu ter je plačala družba odškodnino Din 58.900. Ker niti jedna oblastna uprava ni potrebovala gornjega materiala, je centralna uprava 17. aprila 1923 razpisala licitacijo tega materiala. Ta licitacija ni uspela. Ker centralna uprava ni uspela s prodajo, je razdelila ta material posameznim oblastnim upravam, da ga prodajo na licitaciji.

Izmed oblastnih uprav je jedino uprava v Zagrebu prodala na licitaciji poslani ji material in to po več neuspešnih poskusih, da dobi vsaj ono svoto, katero je plačal bolniški fond, pa ni uspela. Kar je povsem jasno, ker ako kdo kupi po tržni ceni, ne more istega blaga zopet trgovcu prodati po tržni ceni. Blago se je nato prodalo po nižji ceni. Direkcija Beograd je prevzela 600 kg likvora za 20.000 dinarjev. Ostale uprave niso prodale poslani

material in tako še danes leži pri posameznih upravah gornjega materiala za Din 96.250.“

Sodrugil Preberite točno gornje poročilo. Dne 26. oktobra 1922 je bil prvi sestanek od ministra imenovanih višjih gospodov, ko se niso še dobro spoznali so 1. novembra 1922 že naredili dober kšeft z našimi težko pristranimi novci.

Kupili so kar na tisoče kil raznih zdravil, potem pa so šele konstatirali, da za zdravila nimajo skladišča in da jih niti jedna uprava sploh ne rabi. Že pri prevzetju se konstatira slaba kvaliteta in jasen dokaz, da so zdravila za nič, je dejstvo, da jih potem niti v zgubo niso mogli prodati. In še danes je teh zdravil za 100.000 Din neporabljenih, ki se kvarijo in izhlapevajo.

Tu ni igrala vlogo dobra volja pomagati železničarjem, vse to diši po korupciji. Predlog naših sodrugov je in upamo, da se s tem predlogom vsi strinjate, da naj se predpiše gospodom prvega centralnega odbora zapravljenih 250.000 dinarjev, v kolikor niso bili kriti s prodajo, v povračilo, preostala „zdravila“ pa naj se jim dajo na razpolago, da jih sami porabijo.

Kaj pravi oficielo poročilo dalje:

„Centralna uprava“ si je vzel kot prvo nalogo osnivanje centralnih ambulanc, ki bi nudile zdravniško pomoč. Za to je bilo nujno, da se kupijo potrebni instrumenti in o tem so se vršile obširne razprave ter pošiljale komisije za nakup instrumentov. V svojem velikem hotenju, da nudi osebju popolno zdravniško pomoč, odbor ni popolnoma uspel, a vzrok temu je dejstvo, da odbor ni dobil od železniške uprave potrebnih prostorov na razpolago, na kar je računala, kupujoč instrumente.

Od instrumentov, kupljenih za centralne ambulante v Beogradu, Ljubljani, Subotici, Nišu i Skoplju, so danes v uporabi le v Beogradu in Ljubljani ter očasem odelanju v Zagrebu. Sedaj se otvarja ambulanta v Nišu... Ambulanta v Subotici ni otvorena in se za prostore ambulante še vedno dopisuje z ministarstvom finan. Za ambulanto v Skoplju ni bilo denarja za zidanje.

Za instrumente se je plačalo 4.442.513 Dinara.“

Tako veli poročilo. Zopet so kunšne glave v Beogradu našle sredstvo, na podlagi katerega bodo lahko potovale razne komisije po inozemstvu in so šli kupavati instrumente.

Dali so štiri in pol milijone dinarjev ven v letu 1923, dobili razne instrumente, nato pa so šele doznali, da instrumentov ne morejo rabiti, ker nimajo prostorov. In začelo se je dopisovanje z ministarstvi, instrumente pa se je spaketiralo in spravilo, železničarji jih gredo lahko gledat, zdraviti se ne morejo z njimi.

Pa kaj je to brigalo gospode, komisije so pa le bile in kšeft se je tudi naredil. Vprašanje pa, ali bi se dobili instrumenti sedaj po treh letih ceneje, ne sme zanimati nobenega, ker je vendar dolžnost slehernega železničarja, da slavi

centralizacijo. (Tako vsaj misli gospoda v Beogradu op. ur.)

Pa poslušajmo poročilo naprej:

„Da se olajšajo bremena zdravljenja v toplicah, je kupila centralna uprava domove v Vranjski banji, Vrnjački banji, Koviljači in Lipiku ter opremila te domove s potrebnim pohištvo.“

Dom v Vrnjački banji z opremo je bil kupljen za 600.000 Din in ima 16 sob s 35 posteljami. Ker je obisk večji in dom premajhen se je vzela v najem še hiša Jakovljevića za letnih 36.000 Din. V Banji Koviljači je kupljen dom za Din 1.700.000. To je največji dom s 52 oddelki in 91 posteljami. Dom ni bil nobeno leto popolnoma izkoriščen iz razloga, ker za to kopališče ni zadostne reklame ter je radi svojega mesta zelo od rok.

V Vranjskoj banji je kupljen dom z 12 sobami in 20 posteljami. Sedanje posestvo sestoji iz dveh zgradb, od katerih je jedna plačana s 850.000, a druga s 650.000 Din.

Jedno hišo je bilo treba podreti. Pri nakupu tega posestva centralna uprava ni gledala na vrednost doma samega, ampak na ugodnost posestva, ker je hotela tam urediti moderno kopališče, katero bi se moglo uporabljati tudi v zimski dobi. Ko je bil izmenjan glavni upravnik, se je postavilo to vprašanje z dnevnega reda. Čast mi je o teh toplicah povedati nekatere nedostatke, da se bodo ti nedostatki popravili, kadar se bo spravilo na dnevni red vprašanje zgradbe doma. — Sama zdravilna voda je prevročja. Ker je oteženo hlajenje te vode v mesecih j. nija do avgusta, kadar je potreba najvišja, postanejo te toplice nerabne v večji meri.

V Lipiku je kupljen dom, ki ima 16 sob ter je plačan z vso opremo s Din 1.200.000. Na vrtu je hišica s 6 sobicami, ki pa je v tako slabem stanju, da se ne uporablja. Dom v Lipiku v preteklem letu ni bil izkoriščen.

Za posestvo v Kastel Lukšiću se je plačalo 2.400.000 Din, za posestvo v Dubrovniku 1.000.000 Din. Posestvo v Kastel Lukšiću sestoji iz hiše, ki ima 11 sob in kuhinjo, parka in vinograda....

Hiša v Dubrovniku ima 11 sob in 3 predsobe ter je poleg še mala hišica. — To posestvo je kupljeno 20. maja 1925. Obe hiši smo opremili v avgustu in sicer Dubrovnik za 20 bolnikov, a Kastel Lukšić za 10. Hiša v Kastel Lukšiću je bila polna v avgustu in prvi polovici septembra, a v Dubrovniku sploh ni bila polna.

Posestva se niso kupila na prvo ponudbo, ampak se je o nakupu razpravljalo v sejah centralnega odbora več mesecev, pošiljale so se komisije, posestva so ocenili inženjerji in nakup je bil odobren od ministra saobraćaja.

Za vsa posestva se je plačalo Din 8.400.000, za prepis pa 504.000 Din.

Da bi se lažje prevažalo bolnike v bolnico in zdravnike k bolnikom, se je kupilo tri sanitetne avtomobile za 500.000 Din. Dva avta sta v Beogradu, a tretji je poslan v Sarajevo, kjer pa se ne uporablja, ker bi bil prevoz s lastnim avtom predrag.

Ker se sanitetni avto ne more porabljati za prevoz zdravnikov, se je hotelo

njih vzbuja zavest njihove velike zgodovinske misije; to se vidi med drugim iz njihove udeležbe pri najnovejših političnih bojih Anglije, iz razširjenega obzorja, ki so si ga pridobile v Združenih državah sev. Amerike in iz sledečega sklepa na zadnji veliki konferenci strokovniških delegatov v Sheffieldu: „Konferenca priznava v polni meri stremljenje internacionalne delavske asociacije, združiti delavce vseh dežel v eno veliko bratsko zvezo in priporočati raznim, tu zastopanim društvom, da se pridružijo tej asociaciji v prepričanju, da bo to bistvene važnosti za napredek in blaginjo celokupnega delavskega razreda.“

3. Njihova bodočnost. — Brez ozira na svoj prvotni smoter morajo sedaj strokovne organizacije zavestno stremeti za tem, da postanejo organizacijska središča delavskega razreda za njegovo popolno osvobojenje. Podpirati morajo vsako socialno in politično gibanje, ki zasleduje ta cilj. Če se smatrajo za prvobornike in zastopnice celokupnega delavskega razreda in temu primerno tudi delajo, morajo na vsak način pritegniti v svoje vrste vse delavce, ki še niso organizirani. Z resno požrtvovalnostjo se morajo posvetiti interesom najslabše plačanih delavcev, n. pr. poljedelskih dninarjev... Prepričati morajo svet, da njihova stremjenja nikakor niso ozkosrčna in sebična, temveč da hočejo osvobojenje zatiranih milijonov.“

Teoretična Marxova utemeljitev strokovnih organizacij.

Preden se je odločil generalni svet prve internacionale, da predloži Marxovo stališče o stro-

kovnem gibanju mednarodnemu kongresu, je stalo Marxa precej truda, da je generalni svet sprejel njegovo mišljenje. Že prej smo omenili njegovo predavanje o strokovnem gibanju, ki je izšlo pozneje natisnjeno v brošuri „Mezda, cena in dobiček“. Toda to ni bila prva Marxova obramba strokovnih zvez. Tudi njegova knjiga „Filozofija bede“ (izšla 1. 1847 v boju proti francoskemu anarhistu Proudhonu) obravnava v dolgem poglavju stavke in delavske zveze.

V Franciji so bila tedaj še vedno prepovedana vsa politična in strokovna društva. Stavke in strokovne organizacije so bile torej protizakonite. Francoski anarhist Proudhon je trdil, da so protizakonite ne samo zato, ker nasprotujejo francoskemu kazenskemu zakoniku, temveč tudi zato, ker človeška družba ne more dopustiti tega, da bi se delavci s silo borili proti kapitalu. Marx pa je nasprotno poudarjal, da so strokovne organizacije nujen stvor kapitalističnega gospodarstva in da so merilo njegovega razvoja. Čim bolj se razvija moderna industrija in konkurenca, tem bolj naraščajo strokovne zveze. Kakor hitro postanejo te gospodarsko dejstvo, bodo kmalu postale tudi zakonito dejstvo. Če so v Franciji še vedno prepovedane, je s tem dokazano le to, da se francoska industrija še ni dovolj razvila.

Kljub vsej agitaciji proti strokovnim organizacijam, kljub vsem prepovedim, se zbira v njih vedno več delavcev.

„Prvi poskusi delavcev, da se med seboj združijo, zavzamejo vedno obliko strokovnih društev.“

Veleindustrija zbere na enem kraju množico med seboj nepoznatih si ljudi. Konkurenca jih deli po njihovih interesih; toda ohranitev plače, ta skupni interes nasproti njihovemu mojstru, jih združuje v skupni misli odpora — strokovne organizacije. Tako ima strokovna organizacija vedno dvojen namen: *odpraviti konkurenco med delavci, da je mogoče organizirati proti kapitalistu splošno konkurenco.* Če je bil prvi namen odpora le ohranitev mezd, se formirajo začetkoma osamljene organizacije v tej meri, kakor se združujejo na drugi strani kapitalisti v svrhu represalij v skupine, in nasproti vedno združenemu kapitalu postane za delavce potrebnejša ohranitev organizacij kakor pa plače. To je tako res, da so angleški ekonomski popolnoma presenečeni, ko vidijo, da žrtvujejo delavci velik del svoje plače za organizacije.“

Proudhon je nadalje trdil, da povzročajo strokovne organizacije draginjo, ker vsako zvišanje plač podraži blago. Marx odgovarja na to:

„Prvič ni nobene splošne draginje. Če poskoči za dvakrat cena vseh stvari hkrati s plačo, ni to nobena izprememba v cenah, temveč je le izprememba v izrazih. Drugič ne more nikdar splošno zvišanje plač povzročiti večje ali manjše podražitve blaga. Še več! Če zaposlujejo vse industrije isto število delavcev v razmerju s fiksnim kapitalom (orodji), bi splošno zvišanje plač povzročilo splošno znižanje dobičkov in tržna cena blaga bi se prav nič ne izpremenila.“

(Dalje prihodnjič.)

kupiti lažji avto, kar pa ministerstvo ni odobrilo.

Ker nekateri domovi niso bili opremljeni s pohištvo, se je kupilo pohištva za 1,105.764 Din.

Na podlagi gornjega ima v nepremičninah, instrumentih in avtih bolniški fond vloženih Din 14.952.259.

Med temi izdatki pa niso upoštevani izdatki za potovanje komisij, prevozni stroški, carina in ležarina.

Sodrug! To so oficielna priznanja o delu centralnega upravnega odbora. Mesto, da bi ta odbor skušal spraviti bolniško zavarovanje v pravi tir, uredil v prvi vrsti ambulantno zdravljenje, redno izplačevanje hranarine, poskrbel za dobre zdravnike ter tako skušal odpraviti nedostatke v prvem in drugem letu delovanja, mesto da bi preštudiral rentabilnost nakupovanja toplic itd. pri že obstoječih bolniških blagajnah, je začel kar na debelo razmetavati z denarjem, nakupovati kopališča, domove in sicer tako nespretno ter v škodo bolniškemu fondu, da se je s tem bavilo celotno dnevno časopisje in tudi ministarstvo.

Z dnevnicami, komisijami itd. stanej domovi bolniško blagajno okoli Din 12.000.000, stojijo pa v veliki večini prazni, nekatere hiše razpadajo in tako se je metal denar skozi okno ven kar v celih milijonih v času, ko so ubogi železničarji čakali po 6 in več mesecev na hranarino ter so njih družine stradale v največji bedi in umiranju!

Kje je inštanca, ki bo pozvala ta centralni odbor na odgovor, kje je državna oblast, da jih postavi na zatožno klop?

V Vrnjački banji je kupil bolniški fond „vilo Agneza“ s 16 sobami za Din 600.000; privatna stranka pa je v istem kopališču kupila „vilo Balkan“ s 30 sobami le za Din 800.000. Po izjavah domačinov je „vila Agneza“ vredna Din 350.000 in se je toraj plačalo Din 250.000 preveč. Mala hišica (2 sobama in kuhinjo) se je vzela v najem za letnih 36.000 Din! Ali ni najemodajalec g. Jakovljevič, inšpektor v ministarstvu saobraćaja? Tako vsaj piše sarajevski „Glas Slobode“.

Banja Koviljača za Din 1.700.000 stoji večinoma prazna, baje ker ni reklame! Kaj rabimo mi železničarji reklame, mi rabimo zdravilišča, da se gremo zdraviti, ne pa za luksuzna potovanja.

Hiša leži daleč od rok in utemeljena je sumnja, da se je tu prejšnji lastnik znebil velikega deficitnega posloja, ki ga je seveda na podlagi več komisij kupila bolniška blagajna.

Vranjska banja stane 1.500.000 Din; ko je kupljena, plačana, pa se ugotovi, da je neporabna, ker je zdravilna voda prevročila! Ali se je že predalo komisije, ki so to kupili, in odbor, ki je ta nakup odobril, državnemu pravdnikstvu? Kdo bo povrnil proč vržen denar?

Za Lipik se je dalo 1.200.000 Din, zato da je stal celo leto prazen! In tako dalje se je kupovalo, samo da se je porabil denar in da se bo lahko podiralo zgradbe, ki so v „derutnom stanju“.

Tri sanitetne automobile so kupili kar za pol milijona dinarjev, potem pa konstatirali, da se jih ne more porabljati, ker je vse predrago. Saj so skoro v vseh mestih rešilne postaje, ki prevajajo bolnike v bolnice? Hoteli so kupiti še luksuzen avto, kar je minister zabranil.

In tako so razmetavali gospodje, ki najbrže ne vejo, kako težko delavec zasluži tistih 1000 Din mesečno, pa tudi samo Din 700.

Vrednost hiš stalno pada in novi odbor naj prevzame v nepremičninah kakih 10 milijonov dinarjev, ko te nepremičnine danes morda niti 5 milijonov niso vredne.

Ali je bil ta imenovani odbor sploh upravičen razmetavati težke milijone našega denarja? Zahteva naših delegatov je, da oceni vse delo in vse nakupe posebna komisija, v kateri mora biti zastopan tudi en sodrug od ljubljanske direkcije izvoljenih skupščinarjev, ki naj potem na podlagi ugotovljenih dejstev ukrene vse potrebne korake, da se zavarujejo koristi bolniške blagajne ter povrne lahkomišno razsipan denar.

Najmanjši račun nam pokaže, da je bilo gospodarstvo slabo.

Ako bi se plodonosno naložilo razmetanih 12 milijonov dinarjev, bi nesli letno na obrestih 1.200.000 dinarjev. Samo s tem denarjem bi lahko poslali v toplice s celo oskrbo okoli 1000 bolnikov vsacega za 14 dni, ako bi s kopališči sklenili navadne pogodbe, ker bi stala prehrana in zdravljenje približno Din 100 dnevno.

Na ta način bi šli železničarji lahko v kopališča in prva glavna skupščina bi imela na razpolago 12 milijonov dinarjev, s katerimi bi lahko dosti dobrega naredila za železničarje!

Zakaj se ni tako postopalo?

Nadalje navaja poročilo sistem predpisovanja zdravil ter način zdravljenja v bolnicah in predločuje potrebo zgradbe posebnega sanatorija za pljučne bolezni in tuberkulozo v Srbskih Moravicah in v bližini Monastira Studenica. Gradnja sanatorijev je od ministra že odobrena ter sedaj zopet razne komisije proučavajo klimo in okolico. Sanatorij bo stal Din 10.000.000, a vzdržavanje letno dva milijona. O zgradbi bo sklepala izredna skupščina. O vseh teh vprašanjih ter zdravljenju v toplicah, izplačevanju hranarine itd. bomo razpravljali v posebnem članku.

Važna je le še naslednja izjava:

„Železniška ustanova ni plačala celega svojega prispevka iz razloga, ker centralna uprava do danes ni ugotovila, koliko so znašali prispevki članov, ter zato tudi saobraćajna ustanova ni plačala svojega dela.“

Centralna uprava ni mogla ugotoviti celokupne dohodke pa tudi ne celokupne izdatke, ker ni dobila od vseh oblastnih uprav potrebnih podatkov.

To je, sodrug, izjava, ki težko obremenjuje posamezne oblastne uprave, obenem pa je samoobtožnica centralnega upravnega odbora, ki ni bil zmožen voditi administrativne posle v redu. Ta nezmožnost je bila kriva, da železniške uprave niso plačale svojih prispevkov. Že to samo zadostno podpira in utemeljuje našo zahtevo, da se ima takoj vpeljati samouprava oblastnih odborov.

Kakšni gospodje so sedeli v centralnem upravnem ter nadzornem odboru in kam so pripadali razložimo v posebnem članku, da bo delavstvo vedelo, komu se ima zahvaliti za prestando trpljenje.

Poročilo v kolikor smo ga navedli jasno osvetljuje predlog centralnega upravnika, da naj bi bili v centralnem upravnem in nadzornem odboru le člani, ki službujejo v Beogradu. Ne, gospoda, na ta lim ne bomo šli! Zadosti je bilo slabega dela v škodo osobju dosedaj, odslej naprej naj pridejo v te odbore i sodrug i pokrajini, da bodo sodelovali in kontrolirali delo.

Po dolgi boleznizmučenega delavca, ki je moral le s 60% svoje plače v težki bolezni se zdraviti in živeti svojo družino, se vrže na cesto, ako pobere par koščkov premoga, ki leži po tirih ter se ga poleg tega zapre kakih 14 dni. Radovedni smo, kako se bo postopalo z dotičnimi, ki so tako zlorabljali premoženje bolniške blagajne?

Izvajali bomo najostrejšo kritiko o vsem delu, o tem obvestili vse železničarje, da bomo tako s skupnimi močmi pobijali korupcijo in ustvarili red v humanitarnih ustanovah.

Glavna skupščina bolniške blagajne.

Dne 11. in 12. aprila 1926 se je vršila v Beogradu glavna skupščina bolniške blagajne, katere se je udeležilo 40 delegatov iz vseh železniških direkcij. Z velikim upanjem je pričakoval sleherni železničar te skupščine, ki naj bi energično obračunala s sleherni korupcijo ter naredila iz dosedanje bolniške blagajne res humanitarno ustanovo.

Skupščina se je vršila in danes moramo konstatirati le to, da je bil prevaran sleherni železničar. Vse veliko vpitje in obljube, ki so jih dajali vodje zveze v posameznih direkcijah, vse kar so pisali v svojem zagrebškem, sarajevskem in ne vem še katerem glasilu, je padlo v vodo in dosednji centralni odbor je imel lahke roke, ker se je vse izvršilo tako, kot je bilo njemu ljubo.

Skupščina se je vršila v železničarski šoli, kjer je prostora skupno za kakih 50 oseb. Otvoril jo je dosednji predsednik upravnega odbora, zvršila se je

verifikacija mandatov, nakar se je prešlo na „poročilo o dosedanem delu“.

Od naših sodrugov sta govorila ss. Bahun in Kitek, katerih prvi je orisal gorostasno razmetavanje z našim denarjem, konstatiral, da se ni delalo v interesu železničarjev, ampak da se je gospodi šlo le za dijete in komisije oziroma zarade. Konstatiral je, da nadzorni odbor celo leto sploh ni nič delal ter je tako sokriv vseh nerednosti, ker ni vršil kontrole. (Tu opozarjamo na članek „Obračunajmo s korupcijo“ v današnji številki). S. Kitek pa je govoril o nalogah boln. fonda ter dal direktive, kaj vse je treba ukreniti, da bo železničar dobil zaupanje da bo bolniška blagajna res osobju v bolezni pomagala.

Zahteval je samoupravo bolniške blagajne po oblastnih upravah, preuredbo izplačevanja bolezni, ki da se ima delavstvu izplačevati 100% in sicer takoj koncem meseca, ureditev zdravljenja v toplicah in bolnicah, kjer naj plača vse stroške bolniška blagajna, ker drugače je vsako zdravljenje delavstva iluzorno, nastopil je tudi proti nameri Beograda, da naj bo bodoči upravni odbor ves v Beogradu, in zahteval kontrolo oblastnih uprav.

Vrstili so se potem govorniki iz vrst zveze tako iz Sarajeva, Zagreba, Beograda in drugod ter ostro kritizirali delovanje centralnega upravnega odbora, govorili o zaradah itd., skoraj v vsem popolnoma v istem smislu, kot naši sodrug i.

Z veseljem smo konstatirali to izpreobrnjenje, ker more biti le v korist železničarjem. A že čez štiri ure smo se prepirali, da je vse to le samoprevara in da se je vse to govorilo le za to, da morejo svojim članom zavezati oči.

Glavna krivda na razmetavanju denarja se je vrgla na centralne upravnike (od katerih sta dva že postavljena pred sodnijo) češ, da so samolastno nakupovali kopališča itd. Mi pa vztrajamo na tem, da centralni upravnik brez privoljenja in sklepa upravnega odbora ne more in ne sme delati kupčije kar za cele milijone dinarjev; ako pa bi to morda enkrat s privoljenjem ministra to izvršil, bi moral ta upravni odbor dvigniti glasen, javen protest.

Tega ni storil in zato je za vse odgovoren, zakaj tega ni izvršil, nas ne zanima.

Na dnevni red je prišlo vprašanje razrešnice dosedanemu odboru in tekem opoldanske pavze so se gospodje zgovorili za tako razrešnico, da je bil volk sit in koza cela. Doma bodo govorili na shodih in v časopisih, kako ostro so nastopili, a Beograd bo pa tudi zadovoljen.

G. Knježević iz Beograda je namreč predlagal sledečo razrešnico:

„Skupščina te uprave ni izbrala, pač je poročilo poslušala in ga vzela na znanje. Smatra, da ni povlašćena dati razrešnice delu postavljene uprave v materialnem pogledu, v moralnem pogledu pa smatra, da je vse dosedanje delo bilo narejeno z dobrim namenom. Skupščina sprejemši poročilo upravnega odbora smatra, da bi moral upravnik kot šef socialno humanitarnega odseka predložiti poročilo Ministra saobraćaja, kot njemu podrejen uradnik.“

Konstatirajoč, da je bilo nekaj nepravilnosti v delu pojedinih upravnikov fonda, katere je treba preiskati, skupščina preide na dnevni red.

Večina je z vstajanjem odobrila to resolucijo in med ustalimi so se seveda nahajali tudi gg. Juh in Berkšić.

Zahtevali smo glasovanje, kdo je proti tej resoluciji, ampak predsednik tega sploh ni hotel dati na glasovanje, kakor tudi se je hotelo preiti preko resolucije, ki so jo stavili naši sodrug i, češ da je itak prva sprejeta. — Šele po izrecni zahtevi, da se mora odglasovati tudi ta resolucija, jo je dal predsednik na glasovanje.

Naša resolucija se glasi:

Resolucija.

Po zaslišanju poročila centralnega upravnika in imenovanega centralnega upravnega odbora, prva redna glavna skupščina

konstatira,

da poslovanje centralnega upravnega odbora od ustanovitve dalje ni bilo v interesu zavarovanega osobja, da je centralni upravni odbor posloval skrajno lahkomišno s premoženjem fonda in v brezbriznosti za prizadeto osobje, izvrševal samostojno posle, katere bi moralo izvrševati celokupno osobje po svojih izvoljenih organih.

Enako imenovani nadzorni odbor ni vršil svoje dolžnosti, ker ni imel tekom prvega leta nobene seje in je na ta način pustil upravnemu odboru proste roke za razsipavanje premoženja, mesto da bi sklepe upravnega odbora revidiral.

Konstatirajoč, da so se kupovala zdravila, kopališča itd. brez vsakega načrta, ki so se pozneje izkazala neporabna kljub neštetim izvršenim komisijam, da se je upeljala centralizacija, ki pa s svojimi centralnimi organi ni zmogla odrediti posla, skupščina izreka dosedanji odbor od Ministarstva Saobraćaja postavljenim odborom upravnemu in nadzorstvenemu nezaupnico ter sklene, da se takoj sestavi posebna komisija 5 železničarjev, v katere naj pošlje vsaka oblastna uprava 1 zastopnika.

Ta komisija naj pregleda dosedanje delo, ugotovi krivce, ki so zakrivali nepravilno razpolaganje s premoženjem, nakar naj se vse ugotovljene oškodbe bolniškega fonda predpiše krivcem v povračilo.

Za to resolucijo je glasovalo le 5 naših sodrugov, došim ni glasoval niti Rodić, Bakšić, Grušić itd., ki so solidarno z delegati zveze obsedeli na svojih mestih. To je bilo potrebno konstatirati, ker iz tega se vidi, koliko jim je bilo na tem, da se korupcija res odpravi. Lahko je govoriti, ko pa je treba to tudi izvršiti, tedaj pa ni m.žatosti za nastop.

Mi bomo podvzeli vse korake, da se ne bo šlo preko vsega „na dnevni red“.

Nato so se vršile volitve v novi centralni upravni odbor, kjer so se razarji postavili svojo listo, na katero so iz ljubljanske direkcije postavili kot namestnika v upravni odbor g. Deržića in kot namestnika v nadzorni odbor so milostno postavili g. Rodića. (Kakor on pravi da zato, da so mu zavezali usta, da ne bi mogel kritizirati.)

Drugače se bleste na listi imena direktorja rečne plovitve, načelnikov v ministarstvu ter generalni direkciji, obenem seveda glavnih funkcionarjev zveze!

Sabljak (predsednik zveze na Hrvaškem) je konstatiral: Udruženje je faktor, ono ima bolniški fond sada u rukama.

Toda mi konstatiramo: Bolniški fond imajo v rokah najvišji uradniki v ministarstvu in generalni direkciji ter ministar saobraćaja.

Delavci pa, ki jih je do 80% na železnicah in ki bi morali imeti odločilno besedo v upravi fonda, so iz te uprave izključeni, ker pri „Zvezi“ je zadosti, da si član in plačaš svoj prispevek, potem pa si zadosti svoji dolžnosti. Dokaz temu je: izvoljeni upravni odbor v Zagrebu, kjer sta pač dva uradnika statusa I., eden uradnik statusa II. ter trije uradniki statusa III., ni pa v odboru niti jednega delavca, dokaz je novo izvoljeni odbor v Beogradu. — Sicer pa se k tej stvari še povrnemo.

Po volitvah je nastal prepir, ali bi se delalo naprej, ali ne ter je večina odločila, da se skupščina nadaljuje v ponedeljek ob 8 uri.

Drugi dan je prišel na vrsto proračun ter je s. Kitek predlagal predsedniku, da bi se razpravljaj proračun za vsako oblastno upravo zase. A upravnik Duduković je izvajal, da budžet ni idealen in da delajo bolnice in hranarina upravi največ težav, ker se ne more vedeti, ali je železničar res bolan, da je nesposoben za delo. Povdarja potrebo, da se vstavijo v proračun tudi kazni osobja (Bahun: Škandal) ter se končno izgovarja, da nima točnih podatkov, ker nekatere uprave doslej še niso poslale obračunov.

Sodrug Kitek je odgovarjal na ta izvajanja ter ugotovil, da imamo pač povsod zdravnike, ki bodo ugotovili, ali je delavec res bolan ter naj si centralna uprava zato ne dela sivih las. Ako nekatere uprave še niso obračunale, je tu krivda na centralni upravi, ki bi pač morala pri ministarstvu saobraćaja zahtevati, da posamezne direkcije vrše svojo dolžnost.

Debatiralo se je vse vprek, popoldne pa ni bila prav za prav več skupščina, ampak prava judovska šola, kjer so govorili vsi v prek, glavno besedo je imel g. Sabljak iz Zagreba. Iz vsega se je dalo posneti naslednje:

Najboljše bi bilo (tako meni centralna uprava), da bi shajale oblastne uprave s tem, kar železničarji sami plačajo, da bi se tako polagoma izjednačili z oblastno upravo v Beogradu, kjer jim še od članskih prispevkov denar ostaja.

Naši delegati so hoteli in skušali rešiti, kar bi bilo mogoče, vendar jih je večina prevpila. Kakega glasovanja o budžetu sploh ni bilo; par gospodov je zavpilo: „Prima se“ in vse je bilo gotovo. Da bi se dalo na glasovanje, kdo je proti, o tem ni bilo niti govora. In na ta način se je

naš proračun za ljubljansko upravo skrajšal za 2 1/2 milijona dinarjev po zaslugi gospodov delegatov iz drugih direkcij.

Sklenilo se je nato, da se bo izdelal nov pravilnik in se sklicala v juniju nova skupščina. Nakar bi se imelo priti na samostojne predloge.

Preje pa so si gospodje še odobrili nagrade in to centralnemu upravniku Din 15.000, nekaterim upravnim odbornikom po Din 2000, posameznim šef-zdravnikom po Din 6000 itd. dokler ni bil fond prazen. (Tako se ščitijo delavski interesi; delavec mora garati celo leto ter komaj dobi Din 15.000 letno za vso svoje družino, tu se pa kar razmetavajo težki ti-sočaki. Op. ur.)

G. Sabljak je nato predlagal tri predloge, ki jih je stavila zveza, ter predlagal, da naj se da za zdravljenje v toplicah zopet prispevek 30 Din na dan.

Sodrug Kovač ostro nastopi proti neredu, ker je vpilo vse prek in nato zahteva, da se ima plačati za zdravljenje v toplicah vse stroške, ker drugače ne bo mogel iti v toplice noben delavec in tudi ne nastavljenec, ampak le par visokih gospodov.

Zahteval je nadalje, da se preberejo vsi naši predlogi (predlog za 100% hranarino, izplačevanje koncem meseca, podaljšanje boleznine, zdravljenje v toplicah, neomejeno predpisovanje zdravil, ambulatorij v Mariboru, iztirjavo dolga od države, samoupravo fondov) se o njih debata in se jih sprejme, toda g. upravnik Dudukovič (uradni ministerstva) je izrazil: mislim da teh predlogov ni treba čitati, ker ne spadajo sem, ker menjajo naredbe. Večina se je s tem složila in skupščina je bila v največjem neredu zaključena.

Pripis uredništva: Prvredna glavna skupščina ni bila skupščina bolniškega fonda in dosti dela bo treba, da bomo naredili red tudi tu. Naša naloga bo: jačati organizacijo, odprati zaslepljenim železničarjem oči ter pri prihodnjih volitvah iz vseh direkcij izvoliti in poslati na glavno skupščino kot delegate res zavodne sodruge, ki bodo delali le v interesu železničarjev. Vodili bomo sedaj najstrožjo kontrolo, stavili svoje zahteve in predloge, ki so zahteve najširše železničarske mase; ako ne bodo sprejete bomo tudi javno nastopili povsod ter povedali vsem železničarjem, kdo je temu kriv.

Ni bilo na skupščini obračuna za pretekla tri leta, ni se pojasnilo, kako je mogel bolniški fond dajati milijonska posojila, medtem ko so železničarji čakali na hranarino po pol leta ter so nedolžni otroci umirali gladi.

Na tej skupščini se niso ščitili interesi železničarjev. Zato, sodrug, na delo, da bomo po treh letih, po novih volitvah tako daleč, da bomo mogli takrat obdržati res pravo skupščino bolniške blagajne in takrat zahtevati točen obračun za nazaj.

Strokovni vestnik

Iz sekcije kretniškega osobja.

V nedeljo 28. marca 1926 se je sestala v Ljubljani konferenca kretniškega osobja in so bili zastopani kretniki, blokovniki in nadkretniki tako iz Ljubljane gl. kol., gor. kol., Brežic, Zidanegamosta, Celja, mariborskih postaj, Zaloga, Pragerskega in drugod. Razmotrival se je položaj tega osobja ter uvodoma obso-dilo postopanje zveze, ki je sklicala tudi neko konferenco vsega službe prostega kretniškega osobja, katere se je pa udeležilo iz cele ljubljanske direkcije le 6 kretnikov. Ko pa je prišlo na to konferenco 10 naših sodrugov iz Ljubljane, se je to konferenco takoj nekako proglasilo za tajno, da so se naši sodrugi morali odstraniti, češ, da je to le konferenca zvezarskih kretnikov.

Rezultat dela naše javne konference pa je razviden iz sklepov, ki jih v naslednjem priobčimo in katere bo zagovarjal delegat kretniškega osobja tudi v Beogradu.

Resolucija se glasi:

Na konferenci kretniškega osobja ljubljanske direkcije v Ljubljani dne 28. marca 1926 zbrani blokovniki, nadkretniki in kretniki konstatirajo, da se je njihov položaj od uvedbe novega zakona o državnem prometnem osobju v splošnem poslabšal.

Odvzele so se nam nočne doklade, doklade za službo v stolpih, ne spoštuje se osemurni delavnik, s prostimi dnevi v mesecih razpolaga načelnik in na več postajah

se podaljša delovni čas, ako hočejo ostali izrabiti redni dopust.

Pri prevodbi se je zapostavilo vse kretniško osobje ter se je uvrstilo blokovnike, nadkretnike in kretnike v II. kategorijo zvančnikov.

Uprava je reducirala v stolpu Ljubljana glav. kol. 3 blokovnike ter tako izpostavila celokupen promet nesigurnosti in neizgodam. Ne upoštevajoč osemurnega delavnika naganja uprava kretniško osobje v prenaporno službo, kar ima za posledico nezgode, trčenja, iztirjenja, uprava pa brezobzirno kaznuje to osobje ne le z administrativnimi, ampak tudi disciplinskimi kaznimi, ukinitvijo napredovanja in suspendacijo. Vedno bolj se tudi množe kazenske preiskave pri sodnji.

Konstatirajoč gornje konference soglasno pooblašča centralo USŽJ in odsek kretniškega osobja v Ljubljani, da podvzame tako pri direkciji, kakor Generalni direkciji vse potrebne korake, da zaščiti interese kretniškega osobja ter odpravi nerednosti na progi.

II. Glede novega zakona o državnem prometnem osobju postavi prizadeto osobje naslednje minimalne zahteve:

Vse kretniško osobje mora ostati še nadalje v eksekutivni službi tako, da doseže polno pokojnino po 25 letih efektivne službe.

Pri uvrstitvi kategorije odločuje le strokovna izobrazba in ne šolska ter se uvede avtomatično napredovanje, odpravijo položajne plače in ocene ter zopet upelje personalno komisijo. Uvrsti naj se blokovnike, nadkretnike in svetilničarje — profesoriste v I. kategorijo zvančnikov ter sploh upošteva predlog USŽJ, v kolikor se tiče napredovanja in uvrstitve.

Ker je uprava pri sestavi novih razpredelnih upoštevala odgovornost službe blokovnikov in nadkretnikov ter jih naznačila kot zvančnike I. kategorije, naj to napredovanje tudi dejansko izvrši in vse nadkretnike in blokovnike uvrsti v I. kategorijo zvančnikov s 1. julijem 1926.

Nočne doklade so se izplačevale po starih predpisih osobju, ki je vršilo nočno službo, kar pa je uprava po novem pravilniku o sporednih prinašalnostih ukinila, da dobi kretniško osobje itak kilometražo. Pri spremembi novega pravilnika o sporednih prinašalnostih se mora zagurati kretniškemu osobju nočne doklade, ki naj se izplačuje mesečno za nazaj in sicer vsakemu, ki vrši nočno službo ne oziraje se na to, ali je nastavljen ali še v staležu kot delavec.

Kilometražo se izplačuje osobju zelo neredno, ker se ima po nalogu uprave upoštevati le faktičen premik ter naj se zaračunavanje kilometražo po 9 par od km ukine in uvede pavšaliranje in sicer: za blokovnike in nadkretnike po Din 400, za kretnike po Din 350.

Službena obleka. Vse stare pravice naj ostanejo. Obleka naj se podeli vsem brezplačno in postane po 1/2 nosilni dobi last uslužbenca. Kožuh naj ne bo inventar, ampak naj se podeli ad personam na štiri leta. Plašču naj nosilna doba znaša dve leti. Za obleko za čas od 1. oktobra 1923 do 1. aprila 1925 naj podvzame organizacija vse korake, da se osobju zaostala obleka podeli ali plača denarna odškodnina, v slučaju, da bi ministerstvo to odklonilo, naj se nastopi sodnijska pot.

Doklade za posluževanje telefona po Din 50 mesečno naj se da poleg progovnim čuvajem v prvi vrsti tudi kretniškemu osobju, ki največ vrši telefonsko službo.

Doklade za zapiranje ramp po pravilniku o sporednih prinašalnostih naj se redno izplačuje tudi kretniškemu osobju, ki to službo tudi vrši na več malih postajah.

Kaznovanje kretniškega osobja presega vse meje ter se to osobje, ki vrši najbolj odgovorno službo, sili vršiti službo v takih turnusih, ki ne odgovarjajo osemurnemu delavniku, tako v turnusih 16/24, 24/24, pa se jim še ne podeli prostih dnevov z izgovorom, da primanjkuje izvežbanega osobja, poleg tega pa se sili kretniško osobje pleti travo, čistiti uradne prostore. Uprava pa vsega tega prenapornega dela ne upošteva, kaznuje osobje z Din 50 in več za najmanjše prestopke, ki so izvršeni vsled preobiline službe. Poleg tega pa se osobje tira pred disciplinsko sodišče in celo pred redna sodišča. Vse kazni naj se izrekajo po temeljiti preiskavi in zaslisanju prizadetega osobja ter upošteva odgovornost službe in se ne tira osobje pred disciplinarno komisijo, ampak ako se ugotovi, da je krivo prestopku prevelika službena zaposlenost, se naj dotičnega oprosti.

Na direkciji naj se izvede intervencija poleg preje naštetih točk še glede redne podelitve žveplenk, upeljave 12/24 urnega turnusa v Logatec, ureditve službe kretniškega osobja v Pragerskem, kjer je čiščenje kretnic nemogoče, ker se vrši celodnevno premik. Enako za kurilnico Ljubljana glav. kol. Nadalje glede odprave pletja trave v Brežicah, sploh naj se pletje trave na vseh progah odpravi ter dodeli to delo sekcijskim delavcem.

V vse postajanke, kjer se čistijo kretnice itd., naj se postavi umivalnike in milo, ker to je že iz higijenskih razlogov nujno potrebno in to zahtevajo sanitetni predpisi. Tozadevno naj se intervenira tudi pri bolniški blagajni.

Končno naj se zahteva nastavev vsega pomožnega osobja, ki vrši stalno službo kretnika in sicer s 1. julijem 1926 ter se z istim dnem tudi uvrsti v kategorije nadkretnikov in blokovnikov dotične, ki to službo faktično vrše ter zopet dodeli tri može v stolp III. v Ljubljano gl. kol.

Zastopniki kretniškega osobja zbrani na konferenci v Ljubljani se obračamo na prometno odeljenje ljubljanske direkcije, generalne direkcije in ministerstva saobračaja, da navedenim upravičenim zahtevam ugodi.

Službena obleka.

V zadnji številki smo v rubriki „poročila o intervencijah“ priobčili odgovor direkcije, da bo glede službene obleke v kratkem izdala posebno okrožnico, s katero bo uredila vprašanje službene obleke.

Radi važnosti jo prinašamo v celoti:

Pojasnila k novemu pravilniku o službeni obleki in naročitev službene obleke za rok oktober 1925 in april 1926.

Evidenca stanja in potrebe službene obleke po „Pravilniku o službeni obleki“, priobčenem v Službenih Novinah saobračajnih ustanov št. 4 z dne 1. aprila 1925, se je izvedla z naknadno veljavnostjo s 1. oktobrom 1925 na ta način, da se je vsa v letu 1925 (tudi za prošle roke) dobavljena službena obleka zaračunala za 1. oktober 1925 kot prva podelitev po novem pravilniku. Za obleko, ki je bila podeljena s tem rokom in pozneje, je merodajen čas trajanja po novem pravilniku, a za obleko, ki je bila podeljena in zaračunana v prejšnjih rokih, je računati čas nošnje po okrožnici št. 42.377/IV z dne 22. septembra 1924.

Glede vodstva celokupne evidence je napram prejšnjim pravilnikom glavna razlika v tem, da vodijo sedaj vso evidenco edince in ne več materialno skladišče v Mariboru. Vsa zadevna popraševanja in dopisovanja je upotiti svojemu strokovnemu odeljenju.

K nekaterim členom podajamo sledeča pojasnila in tolmačenja.

K čl. 2 in 26. Da zadobi uslužbenec pravico do službene obleke, morata biti izpolnjena dva pogoja: uslužbenec mora biti reguliran, to je nastavljen, in vršiti službo, katero našteva čl. 2. Delavcem in dnevničarjem, ki opravljajo službo na sistemiziranih mestih uslužbenec, po pravilniku ne pritiče službena obleka. Tu sem spadajo n. pr.: dnevničarji-prometniki, kretniki, zavirači, pom. sklad. sluge, nočni čuvaji, pom. prog. čuvaji, pom. prog. pazniki in drugi.

V izpolnitve čl. 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12 glede kakovosti blaga je generalna direkcija odločila, da pripada:

prva kakovost uradnikom vseh kategorij,

druga kakovost zvančnikom vseh kategorij in

tretja kakovost služiteljem, ne glede na to, katero vrsto službe poedinu momentano opravljajo.

K čl. 31. Iznošena, brezplačno podeljena obleka ostane last železniške uprave, izvzemši slučaje upokojitve po odsluženih letih ali radi bolezni v smislu čl. 32.

K čl. 41 nam je generalna direkcija podala sledeče dopolnilo odnosno odobrenje:

Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca
Generalna Direkcija Držav. Železnica
Ekonomno odeljenje
E. O. Br. 0012, 26. I. 1926.

Gospodinu Generalnom Direktor

Aktom Br. 64.618/III-25 dostavlja Oblasna Direkcija Zagreb, da veliki deo njenih službenika, hoće na temelju čl. 41 Pravilnika o Službenom Odelu, da ovo poruči kod privatnih krojača uz garan-

ciju Železničkih Direkcija, pa traži upuštva kako će tu radnju obaviti kako za one službenike koji dobijaju odelo u pola cenu tako isto i za one koji ga dobijaju po punoj ceni koštanja.

Dostavljajući prednje Gospodinu Generalnom Direktor

Ova je odluka saopštena svima Direkcijama pod E. O. Br. 1472-25. 31. avgusta prošle godine.

Kako nema povlašćenih radionica a od železniških postoji samo „Krojačka radionica Železničke Zadruga“ u Beogradu koja je organizovana i snabdevena za ovaj posao, to s obzirom na prednje kao i na početak rada po Pravilniku čast nam je predložiti Gospodinu Generalnom Direktor na odobrenje: dok se izvrši nabavka letnjeg i zimskog odeli i obuće prve i druge i treće kakvoće, te na taj način utvrde jednogodišnje njihove cene, dotle:

a) Svi oni uslužbenici, koji po čl. 41 Pravilnika dobijaju odelo u polovinu cene koštanja isto će primiti od svoje Direkcije pošto im se blagovremeno i predhodno isto sa polovinom iznosa naplati. Veličinu ovog iznosa odrediće komisijski E. O. in Finansijsko na osnovu rezultata održatih licitacija za nabavku materijala i izradu odeli, a jedno vreme nači i dati način za pravilnu i blagovremeno naplatu.

b) Službenici, koji nose službeno odelo uz punu cenu koštanja mogu isto blagovremeno poručivati preko svoje Direkcije a celokupna predhodna naplata tog odeli biće na isti način kao i za službenike pod „a“. Ako pak ovi službenici poručuju svoje službeno odelo kod privatnih ili Železničke Zadruga onda moraju strogo voditi računa o propisima Pravilnika što se tiče fazona i izrada a u pogledu kvaliteta moraju zadovoljiti minimum propisani kvalitet u uslovima E. O. br. 3832-25, koji su dostavljeni svima Oblasnim Direkcijama.

v) Ni Generalna ni Oblasne Direkcije ne mogu preuzimati ni davati garancije za isplatu službenog odeli poručenog kod privatnih krojača.

Ako je gospodin Generalni Direktor saglasan sa ovim predlogom, onda molim za odobrenje istoga s tim, da ga u prepisu dostavim svima Oblasnim Direkcijama radi znanja i upravljanja.

Beograd, 19. I. 1926. god.

Načelnik Ekonomskog Odeljenja
Generalne Direkcije Drž. Žel.

Božidar Glumac s. r.

Odobravam

Generalni Direktor

Mih. V. Ilić s. r.

Beograd, 25. I. 1926.

S tim, da Direkcije u prilogu pod v) mogu vršiti obustave od plate službenika za račun liferanta ali da ne primaju i garanciju. Mih. Ilić s. r.

Vse uslužbenice, ki so po čl. 2 pravilnika primorani nositi v službi predpisano službeno obleko in jim ta pritiče proti plačilu cele nabavne cene, pa so se izrekli za nabavo službene obleke pri privatnih tvrdkah, opozarjamo, da to čimpreje store, ker ne bomo dopustili, da bi v takih primerih opravljali službo v civilni obleki.

Edinice saobračajnega odeljenja naj predlože najkasneje do 10. aprila t. l. trebovanja za rok oktober 1925 in april 1926, edince vseh drugih odelenj pa takoj, čim prejmejo zalogo potrebnih tiskovin. Trebovanjem je treba priložiti pravilno izpolnjene obrazce št. 3, 4, 5 odnosno 11.

Trebovanja je treba sestavljati ločeno:

1. po rokih (oktober 1925, april 1926),
2. po načinu plačevanja (brezplačno, 50% nabavne cene, cela nabavna cena),
3. po kakovostih (I, II, III. kakovost).

Za aprilski rok je naročiti izključno samo letno obleko, vso drugo obleko je naročiti za oktoberski rok. Edinice vpošljejo unikat, duplikat in triplikat trebovanja hkrati svojemu odeljenju, ka-

tero jim po pregledu vrne overovljen unikat. Opozarjamo vse edinice, da morajo trebovanja sestavljati točno in vestno po kontrolnikih, ki so matica in podlaga vsem podelitvam. Za nepravilnost in malomarnost v tem pogledu bodo edinice same odgovarjale.

Edinice naj naročijo tiskovine takoj, izven termina. Direktor: Dr. Borko.

Iz te okrožnice je torej razvidno, da obleka, ki je bila podeljena v letu 1925, se zaračuna za oktoberski termin 1925 ter da velja za njo že novi predpis o službeni obleki.

Ker je s tem jasno povedano, da je obleka za nazaj zapadla zlasti za termin 1. X. 1923, 1. IV., 1. X. 1924 in 1. IV. 1925, ter da je uprava ne misli podeliti in tudi ne plačati, smo se obrnili na ministarstvo saobračaja s predstavo, v kateri smo točno navedli, kaj da uprava železničarjem na obleki dolguje po veljavnih predpisih, ter vprašali, če in kdaj hoče uprava to plačati. Ako v teku dveh mesecev (do 1. junija 1926) ne bo ugodne rešitve oziroma sploh ne bi bilo odgovora, bomo nastopili proti erarju sodnijsko pot.

Da pa se ne bo stvar kasneje zavlekla in da ne bomo zamudili roka za tožbo, naročamo vsem sodrugom, ki službene obleke za roke 1. X. 1923, 1. IV. 1924, 1. X. 1924, 1. IV. 1925 niso dobili, da pošljejo centrali točne sezname, kakšne obleke niso dobili.

Seznam naj obsega: Ime, priimek, takratni čin, službeno mesto ter ločeno za vsak termin, katere obleke ni dobil. Za obleko pred 1. X. 1923 ni treba delati seznamov, ker je za tožbo že rok prekoracen.

Pričakujemo pa, da bo uprava v zadnjem momentu uvidela upravičenost zahteve železničarjev ter odredila plačilo nepodeljene obleke ter apeliramo že sedaj na ljubljansko direkcijo, da bo tozadevno spomenico na ministra saobračaja podprla.

Delavskemu osebju.

Dne 12. aprila 1926 se je vršila pri g. ministru saobračaja intervencija za delavsko osebje v naslednjih zadevah:

1. Radi uvedbe delavskega pravilnika.
2. Radi uvedbe delavne obleke.
3. Radi izplačila državnih praznikov ter povrnitve davka delavstvu v zagrebški in sarajevski direkciji.
4. Radi voznih ugodnosti za delavce, provizioniste ter odstranitve „objav“.
5. Radi nakazila miloščin za upok. delavce in uvedbe zakona o osiguranju delavstva za starost ter še več drugih zadev, o čemur poročamo v prihodnji številki.

Centrala.

Naša disciplinska komisija.

Po podržavljenju smo izgubili zadnjo pravo, voljeno disciplinsko komisijo in med tem, ko v drugih državah korakajo naprej, imajo uslužbenci personalne komisije, delavske svete, obratne svete in druge take ustanove, se pri nas uvajajo srednjeveški običaji.

Vsak prestopok se danes kaznuje disciplinski in sicer z drakonskimi kaznimi kot:

odtezanje rednih prejemkov za 20 % za dve leti, odpustitev iz službe, poleg tega se te pa takoj po kakem prestopku še suspendira, da dobivaš le polovično plačo.

Ne upošteva se, da večina prestopkov ni zakrivil uslužbenec iz lahkomišelnosti, ampak vsled preobremenitve s službo, ko v naših turnusih ne poznamo osemurnega delavnika, ampak 16/24 in 24/24 turnus brez prostih dni, poleg tega pa mora postajno osebje vršiti še službo pometar, služkinj itd.

Zakon pravi, da se morajo kazni odmerjati po stopnji krivde, po obtežujočih

in olajšujočih okoliščinah, pravi pa tudi nadalje, da disciplinsko sodišče ni vezano na dokazna pravila, nego sodi po svobodnem prepričanju, dobljenem pri preiskavi.

Kakor pa smo iz vseh dosedanjih preiskav videli so disciplinska sodišča le izvrševalni organi sklepov direkcije, potem katerega se lahko izreka najstrožje kazni. Da je to res, je razvidno iz tega, da je uprava imenovala v vsako komisijo po tri ali dva izmed višjih uradnikov iz direkcije ter po enega ali dva nižja uslužbenca. Da se ta dva v tako visoki družbi ne moreta počutiti dobro in da sta poleg tega vedno v manjšini, je razumljivo, zato je tudi razumljivo, da, kdor pride pred disciplinsko komisijo, je tudi občutno kaznovan.

V par slučajih smo dali kot zagovornika advokata, ki pa je v ponovnem slučaju odklonil zastopstvo, češ, da je pred disciplinskim sodiščem vsaka beseda zaman in je škoda stroškov. Sedaj pošiljamo kot zagovornike naše sodruge, ki pa tudi vsi zadobijo o poslovanju disc. sodišča enako mnenje.

Ako tega postopanja direkcija ne misli spremeniti, potem je najboljša, da obsodi vsakega obtoženca kar v tajni seji, pa naj ne pozove zraven ne obtoženca (od njega ima itak protokole) in ne zagovornika (ker še tako utemeljenih zagovorov ne upošteva), ampak izreče kazeno po „svobodnem prepričanju“.

Dopisi.

Svoboda pa hvaležnost železničarjev.

Obračamo se na uredništvo našega lista, da nam preskrbi majhen prostor za kratek dopis o razmerah, katere zavladajo med železničarji. Vsaka številka našega lista doprinaša pritožbe zdaj ene pa druge kategorije, mi pa pravimo, približno vse kategorije nižjih uslužbencev imajo dovolj vzrokov pritoževati se o krivičnosti. Mnogi vprašujejo kaj je temu vzrok, mnogi zvrčajo krivdo na tega, drugi na onega, spet nekateri povdarjajo in potrjujejo tudi mi v tem dopisu in povsod, krivdo nosijo železničarji sami; kajti kjer ni sloge, ni miru, ni pravice. Da ni sloge med nami hočemo na kratko omeniti v naznanje našim čitateljem in drugim. Približno vsak se spominja tistih srečnih obljub, katere so kar trumoma sipale med slovenski narod ob prevratu 1918. leta, o neki svobodi, enakopravnosti vsega naroda in kako se to izvršuje. Po novih zakonih je vpeljana tista blagodejna ocena tudi med železničarje po kateri napredujejo pri svojih plačah ali pa zaostajajo, izročeni so sicer na milost ali nemilost svojim oceniteljem. Kak tujec, kateremu še ocena ni znana, bi morda vprašal, kdo pa ocenjuje železničarje in prizadeti klaverno odgovorijo, da železničarji sami in sicer organi višje stopnje. Ta tujec bi pač povdarjal: no pa ja ne bo železničar drug drugega slabo ocenil, da bi mu celo pri že tako slabi plači škodovalo. Po pravici bi se ne smelo kaj takega prikazati ali žalibog tukaj stegnejo svojo roko grabežljivosti le nekateri ocenitelji in pokažejo svoj neprijeten obraz pa kruto in neusmiljeno srce proti svojemu podložnemu, posebno delavcu. Skoraj po dveletnem času se je v preteklih mesecih vršila ta nesrečna ocena pri nekaterih kategorijah posebno pri progovnih delavcih, izvršilo se je pa tako pravično, da po večini starejši delavci noben za fioka ni napredoval. Že večkrat se je povdarjalo, da se ocena ne izvršuje pravilno, tudi sedaj se je prikazovalo enako, saj se nekateri ocenitelji ne ozirajo na pridne roke delavca, ampak roji njim po glavi neka kapitalistična politika.

Prigodilo se je, da dotični ocenitelji si dovolijo delavcem v obraz očitati njihovo organizacijo, da ni pravična, da so voditelji sami politikarji, denar mečete v blato in kdo ve kaj vse. Ni čuda, ako ocena ni za vse enako izvršena. Za danes le opominjamo raznovrstne načelnike, da tak nastop ni za izobražene železničarje, dokler bojo sodili drug drugega pa slabo, v škodo samega sebe, ne bo miru in ne sloge. Opozarjamo dotične, da slaba ocena tudi vam ne bi ugajala, zakaj nečete pripoznati, da tudi delavec je isti. Zakaj se ne spominjate dobrot, katere so vam marsikateri uslužbenec storili v preteklosti, marsikateri si je precej napolnil žepe, dru-

gemu je vzrastel trebuh, delavec pa hodi razcapan in obglodan. Mnogi organi ocenjevalne komisije imajo slabo navado delavcu oponašati še njihove mizerne plače, čeravno služimo vsi enega gospodarja; imajo navado predbacivati zakone in predpise discipline ali prepričani smo, vse to velja za vse, pa ne samo za najnižjega. Ako vam ugaja politika se je lahko poslužujete, ampak ne v službenih ozirih, da se maščujete nad delavci. Skrbite za potreben material in orodje, da ne bo treba delavcem prosjati pri privatnikih ali si od doma nositi orodja za železniško delo. Določeni prostori za delavce naj se ne izrabljajo za skladišča, ta so pa prazna, kakor se to dogaja že po nekaterih postajah. Da bomo lažje vstrajali, prenehajmo enkrat škodovati in drugemu, da se kje ne izpolni star pregovor, ki pravi: kdor druge sodi, bo sam sojen, kdor ni usmiljen, usmiljenja dosege ne bo. Ako se obnašamo vsi tako kruto en proti drugemu, bi marsikatega dotičnega zadelo kaj neprijetnega, pa če ne bo konca, bojo se morali koledarji izmenjati. Dotičnim delavcem pa svetujemo, naj se poslužujejo raje zavednosti in svojega poklica, kakor pa kapitalistične politike; v žepu fige kazati ali po smrti pokoro delati je prepozno. Boljše je se spraviti s svojim bratom in tovariši v teku življenja, kakor čakati konca, ker takrat, ga nikdo ne mara, le zmiselite si na preteklost. Za danes toliko, ravnali se bomo previdno in po potrebi ob drugi priložnosti izpregovorimo bolj natanko.

Železničarji iz proge
Pragersko-Kotoriba.

Brežice. Dne 9. maja t. l., v nedeljo, sklicuje podružnica USŽJ v Brežicah ob 11. uri dopoldne javen železničarski shod. Kraj in dnevni red se naznani z letaki.

Jesenice. Tukaj je umrl naš sodrug Ivan Pintar, progovni paznik sekcije Jesenice. Pokojnik je bil star še le 49 let in je služil nad 27 let pri železnici. Bil je član „Ujedinjenega Saveza Železničarjev“. Naj v miru počiva.

Položaj kretniškega osebja.

V službi državnih prometnih naprav obstoji tudi takozvana kategorija kretnikov; je pa to kategorija, ki je važno kolo v eksekutivni službi. Kretnik je odgovoren za ves pravilen uvoz in izvoz vlakov, skrbeti mora, da se v postajah trčenje, iztirjenje in oplazenje vlakov ne dogaja, da se vrši pravilen premik v postajah, skratka on je odgovoren za vse to.

Kdor čita časopise, ki poročajo o železniških nezgodah, bo pri vsakem takem poročilu čital „kretnik je zakrivil nezgodo vsled napačne postave kretnice“. V poročilih o železniških nezgodah v vseh državah je malokatero poročilo, kjer bi nesrečo povzročil kdo drugi nego kretnik. Vsaki drugi, ako se zmoti, svojo zmotu lahko popravi, kretnik je ne more, ker nesreča je že tu. Ako se uradnik, ki piše, zmoti, strže tiskovino ali papir, ter vzame drugo tiskovino, nesreče ni pri tem nobene. Ako se kdo drugi zmoti, nepravilno piše in računa, vzame radirko, zbriše, popravi. Ali mora kretnik kaj takega izvršiti, odgovor je le eden: Ne. Ker napačno postavljena kretnica prinese seboj nesrečo.

Sedaj si pa oglejmo v kakšen položaj je birokratična gospoda to tako važno kategorijo uvrstila. Uvrstila je vse kretnike v II. kategorijo zvaničnikov. Ako bi obstojala tudi III. in IV. kategorija zvaničnikov, bi jo gotovo uvrstila v zadnjo, in le čudno je, da niso kretnike potisnili še med služitelje.

Oglejmo si še, kaj vse kretnik vrši v službi poleg postavljanja kretnic. Kretnik mora vršiti telefonske pogovore z uradnikom in drugimi, a zato ne dobi telefonskih doklad. Zapirati mora zapornice, ne dobi za to nikake doklade, dasiravno taka doklada obstoja. Mora tudi snažiti kretnice. O milu ni govora, da bi ga dobil, si ga mora nabaviti sam. Vrh vsega tega je čutila uprava potrebo kretnika še bolj obremeniti z zaposlenostjo. Naložila je kretnikom še čiščenje trave v postajah. Morda bo kmalu še kaka gospa načelnikova prinesla otroka v postajalnico, da ga ji bo kretnik pestoval in čuval, ko bo šla na sprehod. Ali je po vsej tej zaposlenosti čudo, da kretnik ne more več službo vršiti tako, kot bi za varnost prometa bilo potrebno?

Za to pa je potrebno, da se ta kategorija od tolike zaposlenosti razbremeni

in uvrsti v kategorijo tako in to najmanj v I. kategorijo zvaničnikov, kar je tudi naša stara zahteva, da bo kretnik res lahko potem odgovarjal svoje odgovorni službi.

Da pa bomo kretniki merodajne faktorje v to privedli, je potrebno, da si sami to priborimo. Ker pa brez močne organizacije, ki bi nam znala priboriti in uveljaviti naše zahteve, je predvsem potreba, da se zavedamo svojega odgovornega položaja, ter strnemo naše vrste v razredni organizaciji, ker čim več nas bode v skupnih vrstah, tem več smemo pričakovati.

Krepimo razredno zavest, jačimo našo razredno organizacijo, da nas bo čas našel pripravljene. Dosegli bomo samo toliko, kolikor bomo imeli organizirane moči.

Kretnik.

Prvomajski spis 1926.

Za letošnji Prvi Maj izide v založbi in pod uredništvom Stokovne komisije lepo in bogato urejen Prvomajski spis na 50. straneh. Krasilo ga bo tudi več slik. Med drugim bo obsegal ta spis odlomke iz najboljših del najslavnejših pisateljev, Cena znaša samo 5 Din. Vsebinska Prvomajskega spisa je sledeča:

Franc Svetek, Pomen Prvega maja 1926. — * Zgodovina Prvomajske proslave. — T. Sajovic, Majniški duhovi. — C. Stukelj, Pomen Karla Marxa za proletariat. — Čulovski, Ob mobilizaciji. — U. Sinclair, Tesar mi pravijo. — J. London, Kralj Alkohol. — Nace Mihevc, Dobra krava. — M. Andersen Nexø, Car Nep. — P. Doronov, Na pohodu. — J. London, Dan kronanja angleškega kralja. — Čulovski, Preprij radi igrač. — Moč strokovnih organizacij pred vojno in po vojni.

Spis se naroča pri Stokovni komisiji, Ljubljana, Selenburgova ulica 6-II. Razprodajali ga bodo tudi zaupniki strokovnih in drugih delavskih organizacij.

Železničarji ga naročite pri centrali Ujed. saveza železničarjev — Ljubljana Turjaški trg 2.

Konstatiram.

Na moj poziv v 9. številki „Ujedinjenega Železničarja“, da se dotični „pošten“ gospod javi, ki me je tako zahrbtno denunciral, da sem 7. marca t. l. na železničarskem občnem zboru v Logatcu vršil komunistično propagando, da mu lahko dam možnost, isto dokazati pred merodajnim forumom, se do danes ni javil.

Konstatiram, da je s tem kvitiral naslov, ki mu gre, in ostal denunciantška kreatura.

Ljubljana, dne 14. aprila 1926.

Jurij Stanko
tajnik „Ujed. Sav. Žel. Jug.“

Izjava.

Podružnica Videm-Krško in centrala USŽJ je preiskala sumničenja proti soodr. Keller Frideriku, izrečena v „Glas Svobode“ št. 18 od 16. avg. 1923, ter ugotovila, da so neresnična ter izrečena v namenu, škodovati mu na ugledu. Sodrug Keller je bil in je zaveden naš.

USŽJ.

Za žrtve volitve v Del. zbor.

so nabrali:			
podruž.	Zalog	na polo	69 37 Din
„ Poljčane	„ „	74 20	„
„ Brezno	„ „	82 39	„
„ Novomesto	„ „	89 152:50	„
„ Dravograd	„ „	91 60:50	„
„ Celje	„ „	93 138	„

Skupno 447 Din

Ostale podružnice USŽJ pozivljamo, da nabiranje zaključijo ter pole z nabranimi prispevki čimprej vpošljejo. USŽJ.

Glavni letni železničarski občni zbor.

Savez bosansko-hercegovačkih železničara u Sarajevu poziva vse svoje člane na redni

glavni letni občni zbor

ki se vrši v nedeljo 18. aprila 1926 ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Delavskega doma z dnevnim redom:

1. Poročila: a) tajnika, b) blagajnika, c) knjižničarja in arhivarja, d) nadzornega odbora.
2. Volitev nove uprave.
3. Ujedinjenje železničarjev.
4. Bodoče delo, sprememba in dopolnitev statuta.
5. Agitacija in prosveta.
6. Razno.

Uprava Saveza BH železničara u Sarajevu.